

Veetički primeri u turističkoj industriji

Sanja Božić

Slum turizam

- Predstavlja novu formu turizma- **turizam** u sirotinjskim naseljima.
- „Poverty tourism“, „township tourism“, „slumming“.
- **Slamovi** su zanemareni delovi gradova u kojima su uslovi života i stanovanja izuzetno loši.
- Prema Programu Ujedinjenih nacija o ljudskim naseljima glavne karakteristike slamova su: nedostatak osnovnih uslova i nezdravi životni uslovi, loši uslovi stanovanja i ilegalno podignuti građevinski objekti, prenaseljenost, siromaštvo i društvena isključenost.

Prema procenama UN-Habitat-a, danas u svetu u ovakvim uslovima živi više od **milijardu ljudi**, što čini trećinu ukupnog broja stanovnika gradova u svetu.

Najveći procenat gradskog stanovništva, koje živi u slamovima je u **Subsaharskoj Africi (72%)**, dok je, globalno gledano, broj stanovnika slamova najveći u **Aziji i iznosi 60%** od ukupnog broja ljudi, koji žive u slamovima.

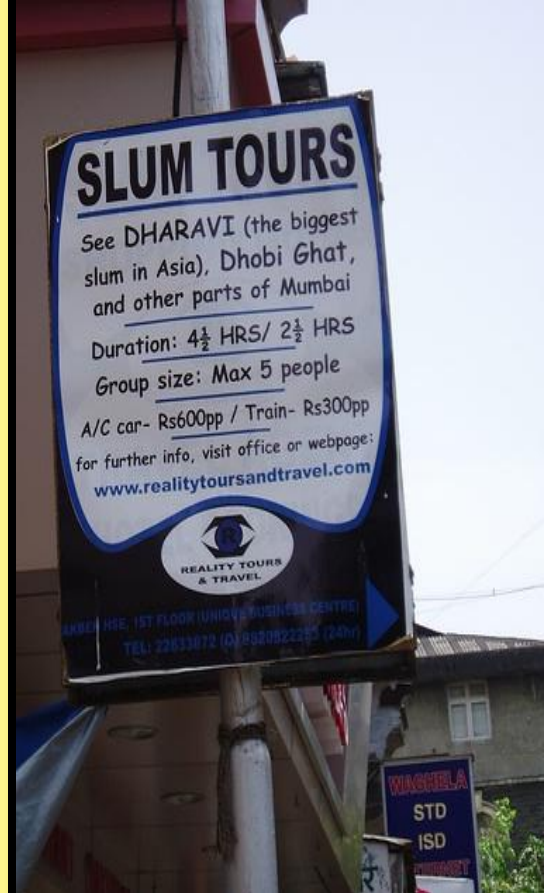
Slamovi se, generalno, mogu podeliti u dve velike grupe: ***slamovi očaja*** i ***slamovi nade***.

- Koreni slam turizma sežu u **viktorijansku Englesku**.
- Imućni avanturisti **19. veka** napuštali svoje sigurne, elitne prostore i kretali u istraživanje ugroženih urbanih naselja, percipiranih kao opasnih i moralno sumnjivih.
- Ovaka praksa se proširila i na gradove u **SAD-u**, - „Mala Italija“, „Kineska četvrt“ i afro-američki okruzi, koja su bila nastanjena imigrantima iz južne i istočne Evrope i Azije.
- Slaming postaje sve popularniji i u gradovima „**Globalnog juga**“ (Afrika, Centralna i Latinska Amerika i veći deo Azije).

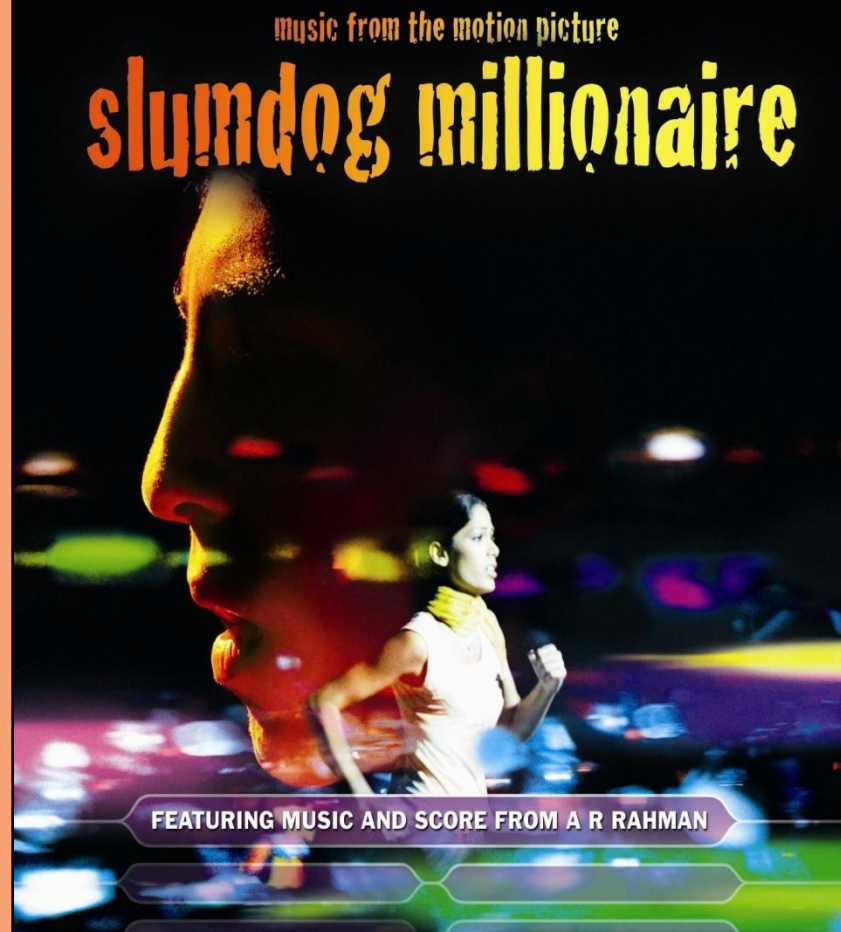

- Broj turista se procenjuje na skoro **milijon** na godišnjem nivou (2012), a jedna slam tura, koja traje približno četiri sata, košta od **20 do 30 \$**.
- Mogu se organizovati kombijem, džipom, biciklom, ili pešaka.
- Mogu biti sa visokom stepenom učešća lokalnog stanovništva, do tura, koje se skoro u potpunosti baziraju na praćenje vodiča.
- Ture su usko oblikovane širim istorijskim i socio-kulturnim uslovima (ture u Južnoj Africi su vezane za nasleđe politike aparthejda, dok ture u favelama Brazila dobijaju egzotične i erotske konotacije).
- Slam ture se generalno dele u dve kategorije: **kulturne ture** i **ture radi zabave**.

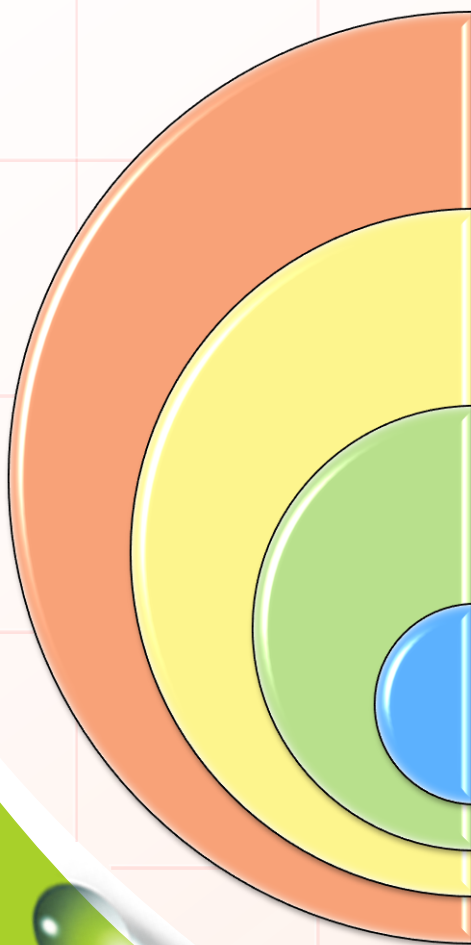

Uloga Medija

- Mediji imaju značajnu ulogu u razvoju ovog vida turizma.
- Promovišu, potvrđuju i jačaju sliku o destinaciji.
- Film *Slumdog Millionaire* („Milioner sa ulice“) iz 2008. godine prikazuje život u indijskom Daravi slamu, a od objavljivanja ovog filma, broj turista je porastao za 25%.
- Nakon objavljivanja filma *The City of God* („Grad Boga“), 2002. godine, broj turista u favelama Rio de Žaneira je znatno porastao.
- Slična je situacija i u afričkom Kibera slamu, u Najrobiju, gde je film *The Constant Gardener* („Brižni baštovan“), iz 2005. godine doneo talas turista.

Etičnost slam turizma

Postoji puno kritika u pogledu etičnosti ovog vida turizma.
Postavlja se pitanje da li se radi o etički prihvatljivom turizmu, ili je to zapravo samo vrsta eksploatacije
S jedne strane, pristalice slam turizma tvrde da ovaj oblik turizma može pozitivno doprineti promeni u predstavljanju slamova i njegovih građana i borbi protiv siromaštva
Protivnici tvrde da je slam turizam ništa drugo do eksploatacija siromašnih ljudi i da zapravo ne doprinosi mnogo boljem razumevanju ovih naselja i života u njima

Postoji puno kritika u pogledu etičnosti ovog vida turizma.

Postavlja se pitanje da li se radi o etički prihvatljivom turizmu, ili je to zapravo samo vrsta eksploatacije

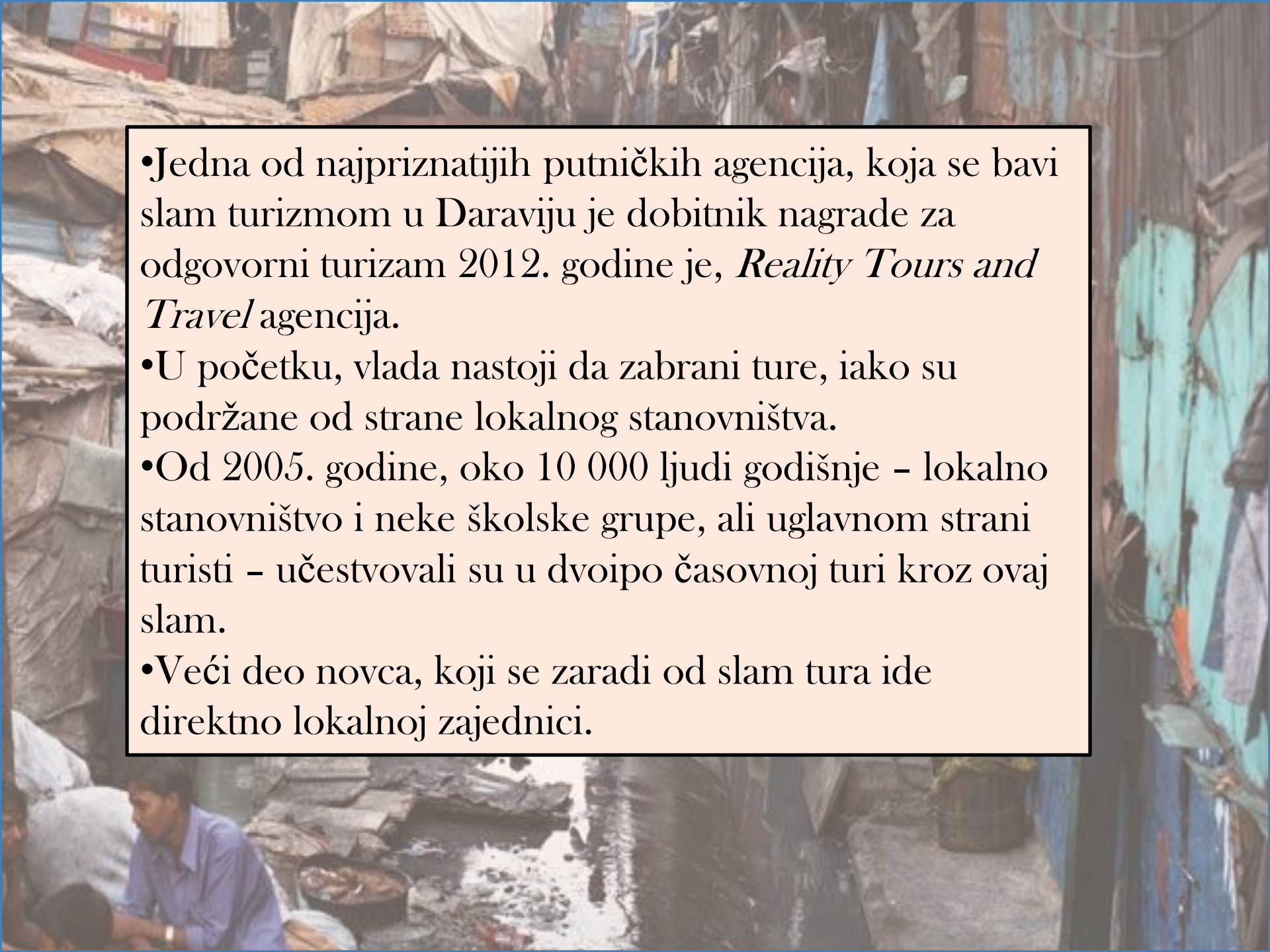
S jedne strane, pristalice slam turizma tvrde da ovaj oblik turizma može pozitivno doprineti promeni u predstavljanju slamova i njegovih građana i borbi protiv siromaštva

Protivnici tvrde da je slam turizam ništa drugo do eksploatacija siromašnih ljudi i da zapravo ne doprinosi mnogo boljem razumevanju ovih naselja i života u njima

DARAVI SLAM - BOMBAJ

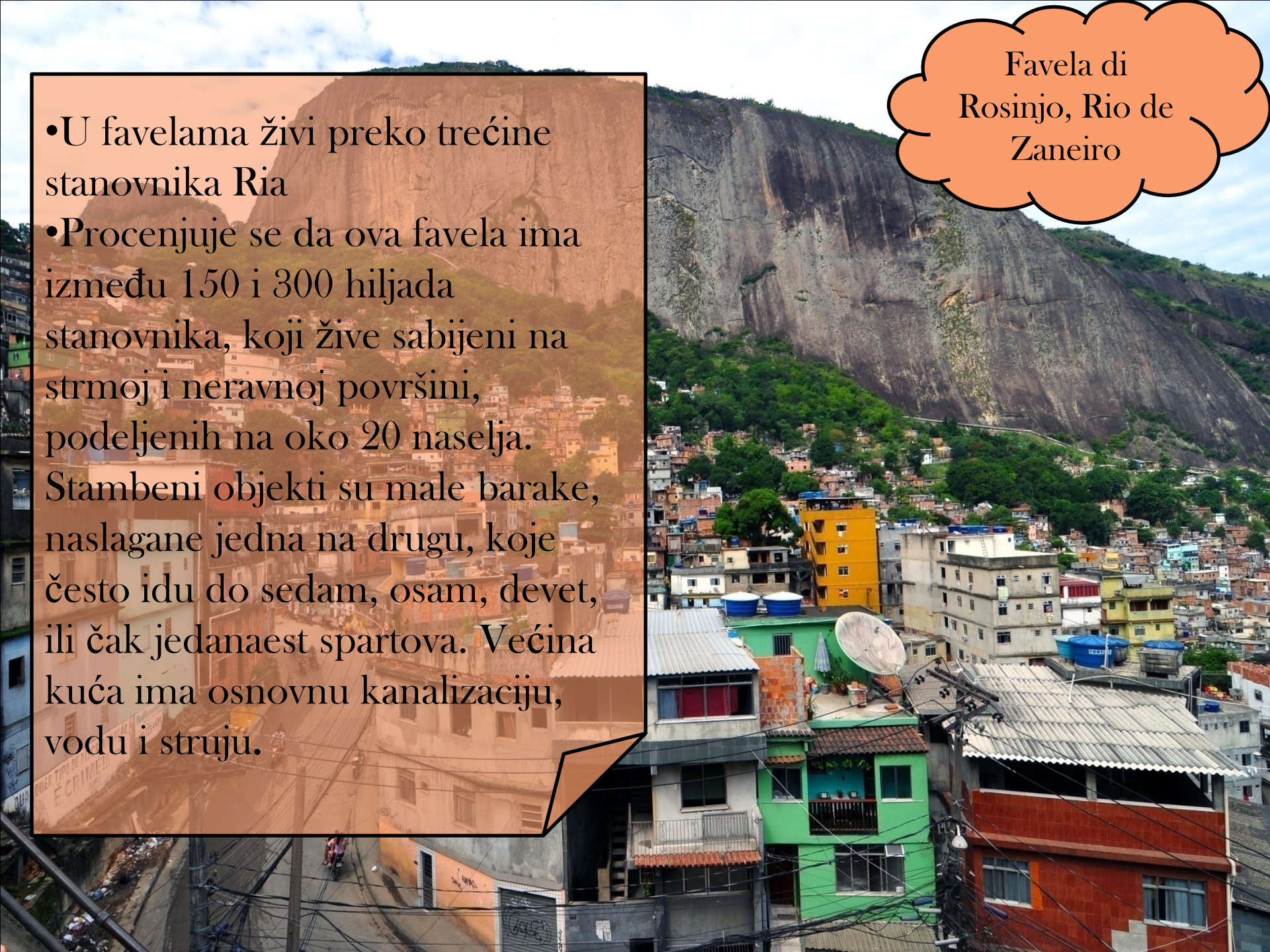
- Bombaj predstavlja finansijsku prestonicu Indije i jedan od najbogatijih gradova na svetu.
- Do 2025. ima mogućnost da postane druga po veličini konglomeracija na svetu.
- Druga strana Bombaja, mesto gde je nejednakost najizraženija je Daravi slam.
- Nosi titulu najvećeg slama Azije i ima oko 86 000 sirotinjskih struktura i do milion stanovnika, što ga čini jednim od najgušće naseljenih područja na svetu.
- Uprkos plastičnim i limenim stambenim strukturama i nedostatku infrastrukture, Daravi je industrijski živ napredan.

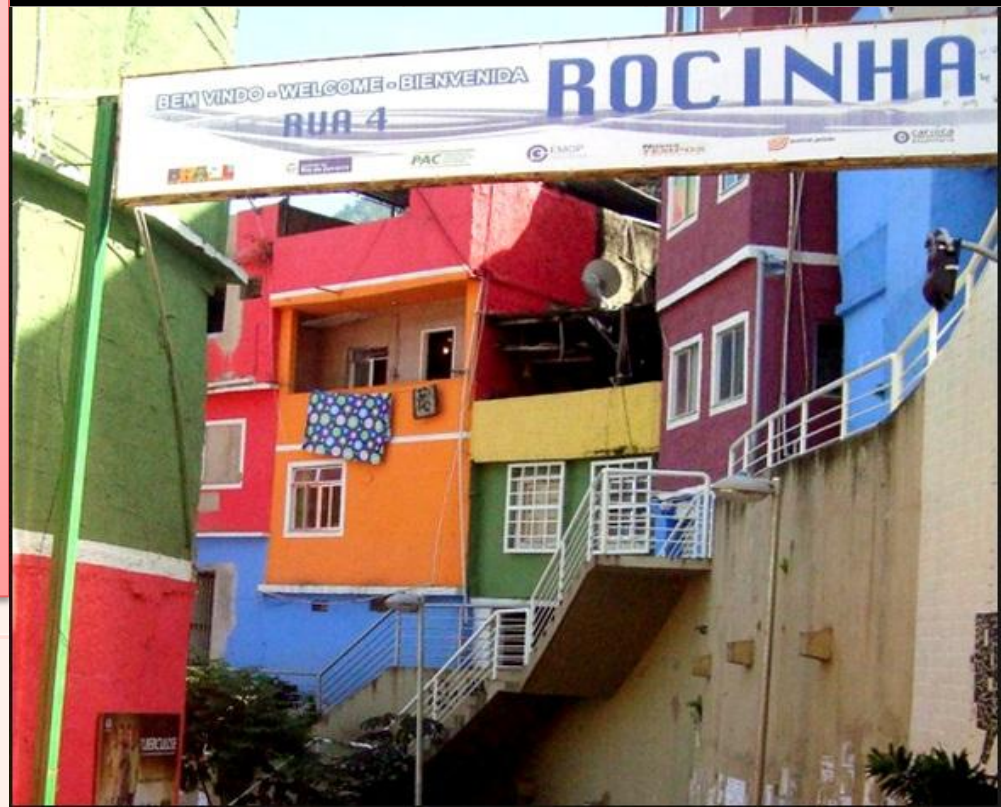
-
- Jedna od najpriznatijih putničkih agencija, koja se bavi slam turizmom u Daraviju je dobitnik nagrade za odgovorni turizam 2012. godine je, *Reality Tours and Travel* agencija.
 - U početku, vlada nastoji da zabrani ture, iako su podržane od strane lokalnog stanovništva.
 - Od 2005. godine, oko 10 000 ljudi godišnje – lokalno stanovništvo i neke školske grupe, ali uglavnom strani turisti – učestvovali su u dvoipodnevnoj turi kroz ovaj slam.
 - Veći deo novca, koji se zaradi od slam tura ide direktno lokalnoj zajednici.

Favela di
Rosinjo, Rio de
Zaneiro

- U favelama živi preko trećine stanovnika Ria
- Procenjuje se da ova favela ima između 150 i 300 hiljada stanovnika, koji žive sabijeni na strmoj i neravnoj površini, podeljenih na oko 20 naselja. Stambeni objekti su male barake, naslagane jedna na drugu, koje često idu do sedam, osam, devet, ili čak jedanaest spartova. Većina kuća ima osnovnu kanalizaciju, vodu i struju.

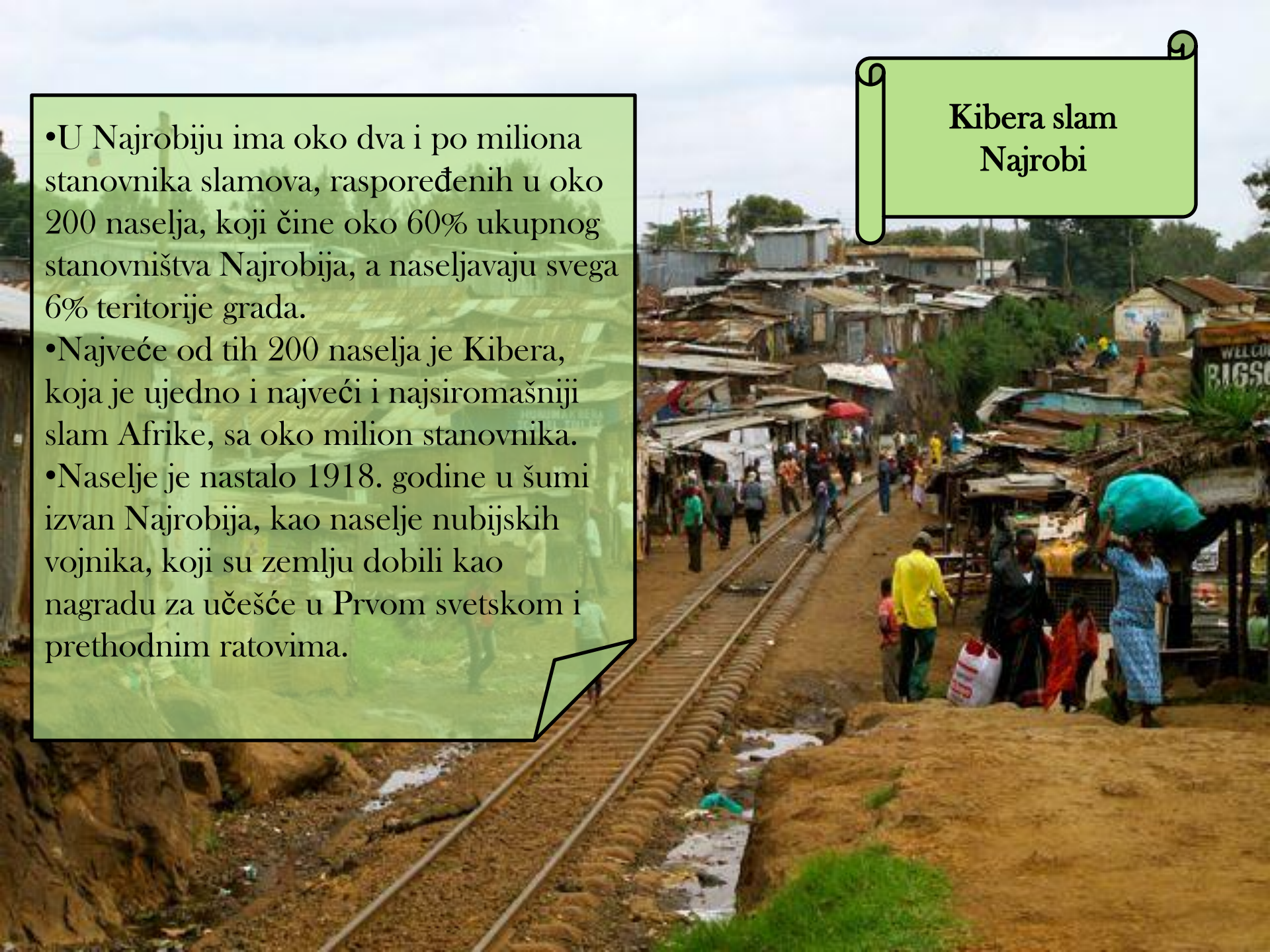

- Nastala je sredinom 19.veka na mestu gde su bile plantaže kafe i polja šećerne trske
- U tom periodu uvode se tramvaji što je omogućilo naseljavanje ovog predela
- Turizam u faveli se počeo razvijati 90-tih godina prošlog veka, a procenjuje se da mesečno Rosinju poseti najmanje 3 500 turista, koji plate oko 25 funti za turu, koja traje približno tri sata.
- Jedna od najpoznatijih agencija u Riju je *Favela Tour*, koja godišnje sprovede više od 4 500 turista ulicama Rosinje.
- Turizam u favelama podstiče preduzetnički duh, razbija predrasude
- Fotografisanje zabranjeno

- U Najrobiju ima oko dva i po miliona stanovnika slamova, raspoređenih u oko 200 naselja, koji čine oko 60% ukupnog stanovništva Najrobija, a naseljavaju svega 6% teritorije grada.
- Najveće od tih 200 naselja je Kibera, koja je ujedno i najveći i najsiromašniji slam Afrike, sa oko milion stanovnika.
- Naselje je nastalo 1918. godine u šumi izvan Najrobija, kao naselje nubijskih vojnika, koji su zemlju dobili kao nagradu za učešće u Prvom svetskom i prethodnim ratovima.

Kibera slam Najrobi

Slam turizam je u porastu u Keniji, a najposećeniji slam je Kibera. Život u Kiberi nije nimalo lak. Ključni problem vezan je za vodu i kanalizaciju. Sve je više agencija, koje organizuju ture po Kiberi – „Iskusite deo Kenije, još uvek neviđen od strane mnogih turista“ – glavni je slogan na sajtu Kiberatours.com;

Pored pomenutih agencija, ture po Kiberi organizuje i *Victoria Safaris Tours and Travel Company*. Victoria safaris je otpočela sa razvojem slam turizma u Kiberi u želji da probudi svest domaćih i inostranih turista o patnji siromašnih u Keniji

Eksploatacija žena i dece u sex turizmu

- Ekspoatacija žene i dece u sex turizmu danas postaje globalni problem.
- Procenjuje se da se 21 milion ljudi nalazi u robstvu širom sveta, dok se preko međunarodnih granica proda oko 800 000 ljudi od kojih su 50% deca.
- 40 miliona ljudi u svetu se bavi prostitucijom, a $\frac{3}{4}$ njih su starosti izmeu 13 i 25 godina.
- Po prostituciji, prve su SAD, Nigerija i Istočna Azija.

Top 10 zemalja poznatih po sex turizmu

10. Dominikanska republika

9. Kambodža

8. Holandija

7. Kenija

6. Filipini

5. Kolumbija

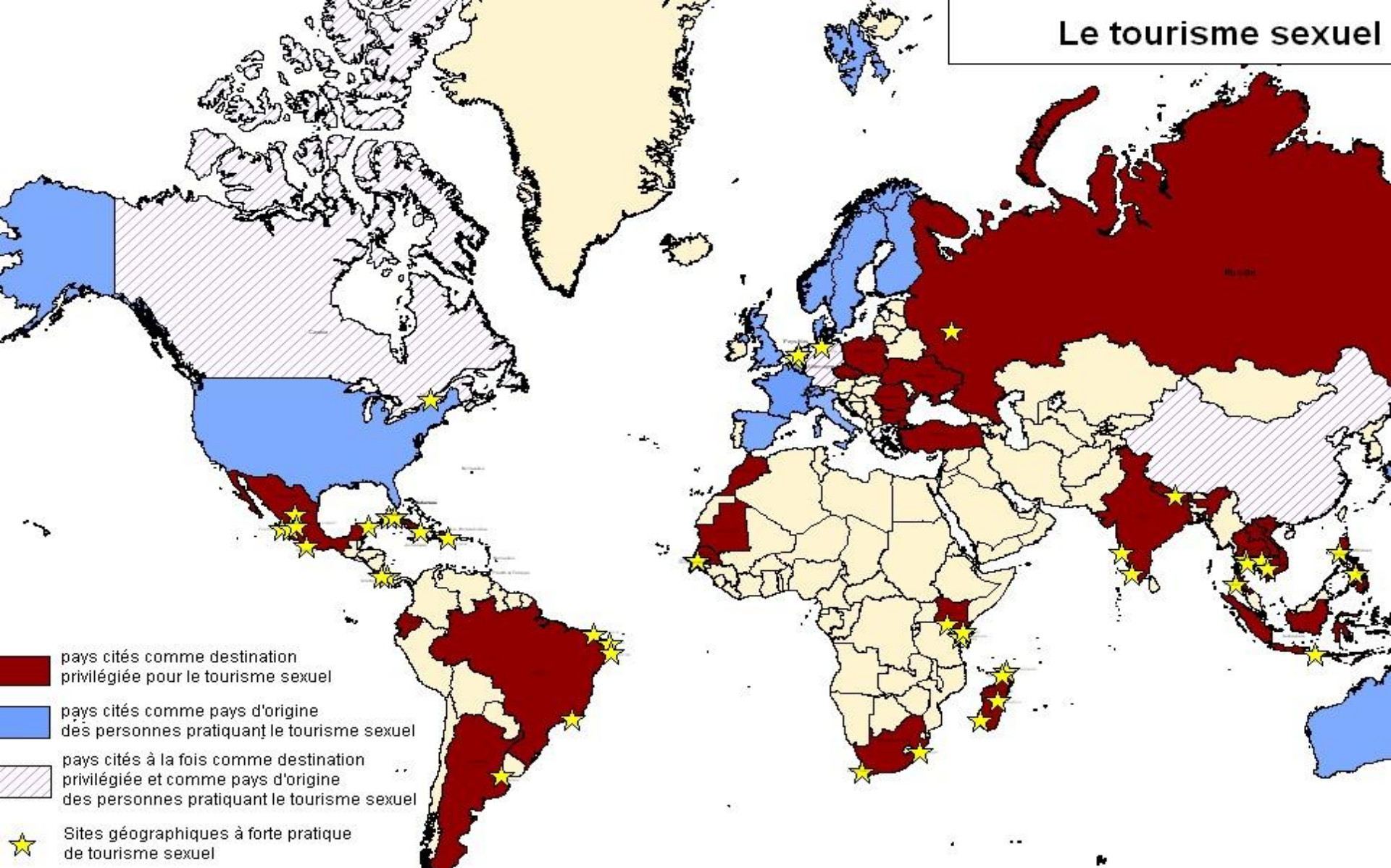
4. Indonezija

3. Španija

2. Brazil

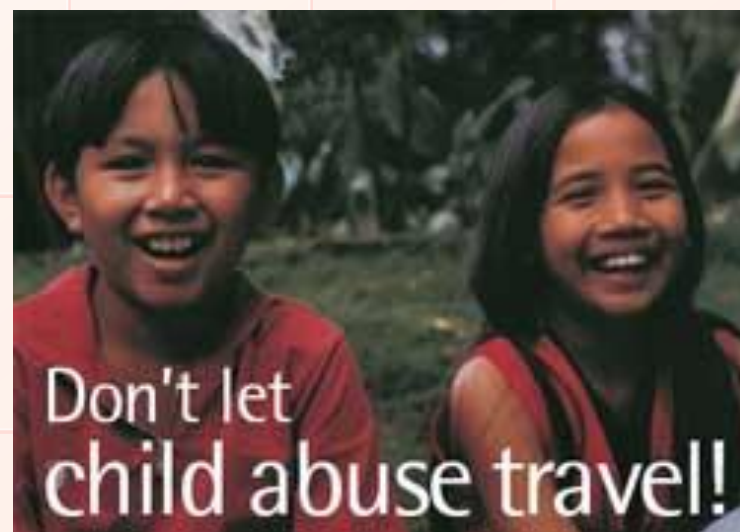
1. Tajland

Le tourisme sexuel

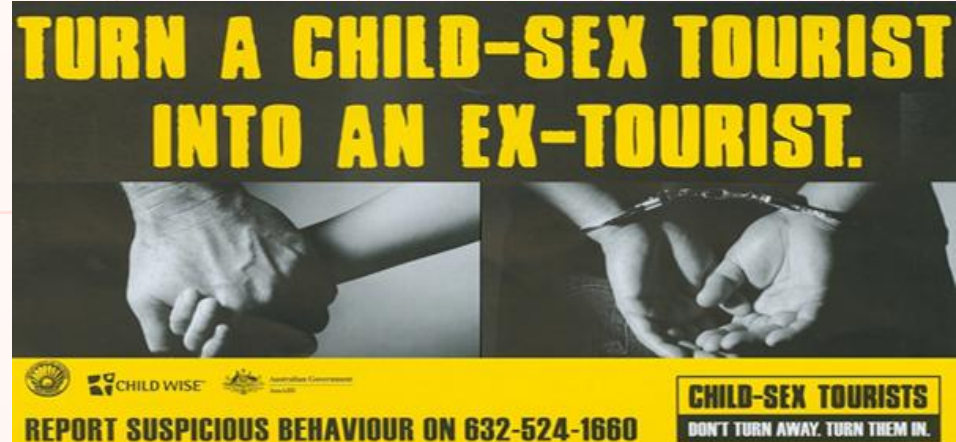
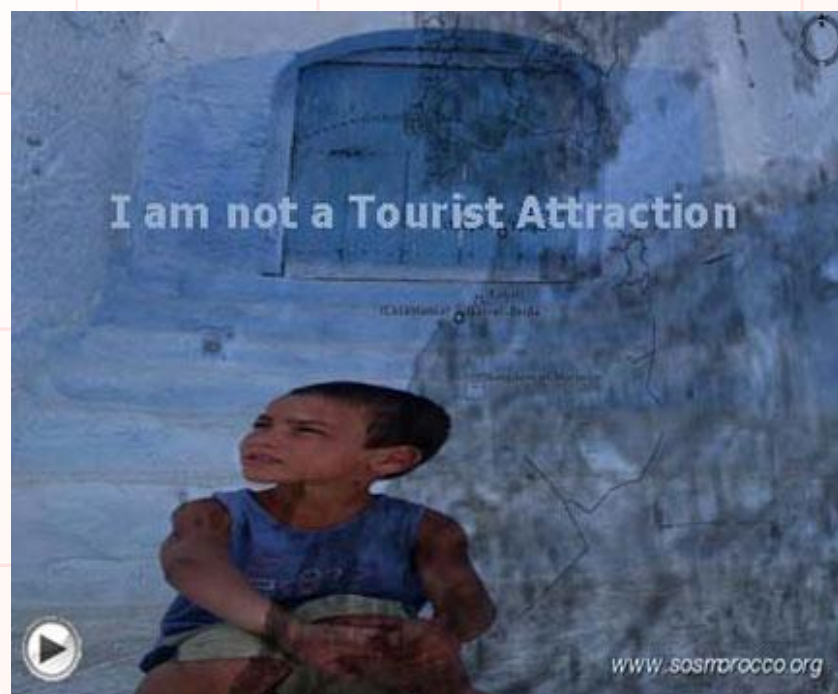

- Destinacije sex turizma
- Zemlje koje imaju sex turiste

- Oko 400 000 dece učestvuje u sex turizmu
- Većina su ženskog pola i primorana su da učestvuju u eksploataciji

Postoji nekoliko organizacija koje se bore za sprečavanje eksploatacije žena i dece u sex turizmu. Najpoznatija je **ECPAT** koja se bori protiv pornografije, trgovine decom i prostitucije

3 WAYS TO FIGHT CHILD SEX TOURISM

**EDUCATE YOURSELF ON THE ISSUE
BEFORE TRAVELING**

**PATRONIZE BUSINESSES COMMITTED
TO PROTECTING CHILDREN**

**IF YOU WITNESS EXPLOITATION,
REPORT IT ON ECPAT.NET**

HOTEL

Discover more at SeattleGlobalist.com

Zlostavljanje životinja u turizmu

U turizmu je sve češće zlostavljanje životinja u cirkusima, temtskim parkovima i zoološkim vrtovima.

Ljudi ostvaruju profit u turizmu kroz različite zabavne programe sa životinjama.

Primer zlostavljanja tigrova radi zabave turista može se najbolje videti u hramu tigrova na Tajlandu

Hram
tigrova
Tajland

**Da li je jahanje
slonova
etično?**

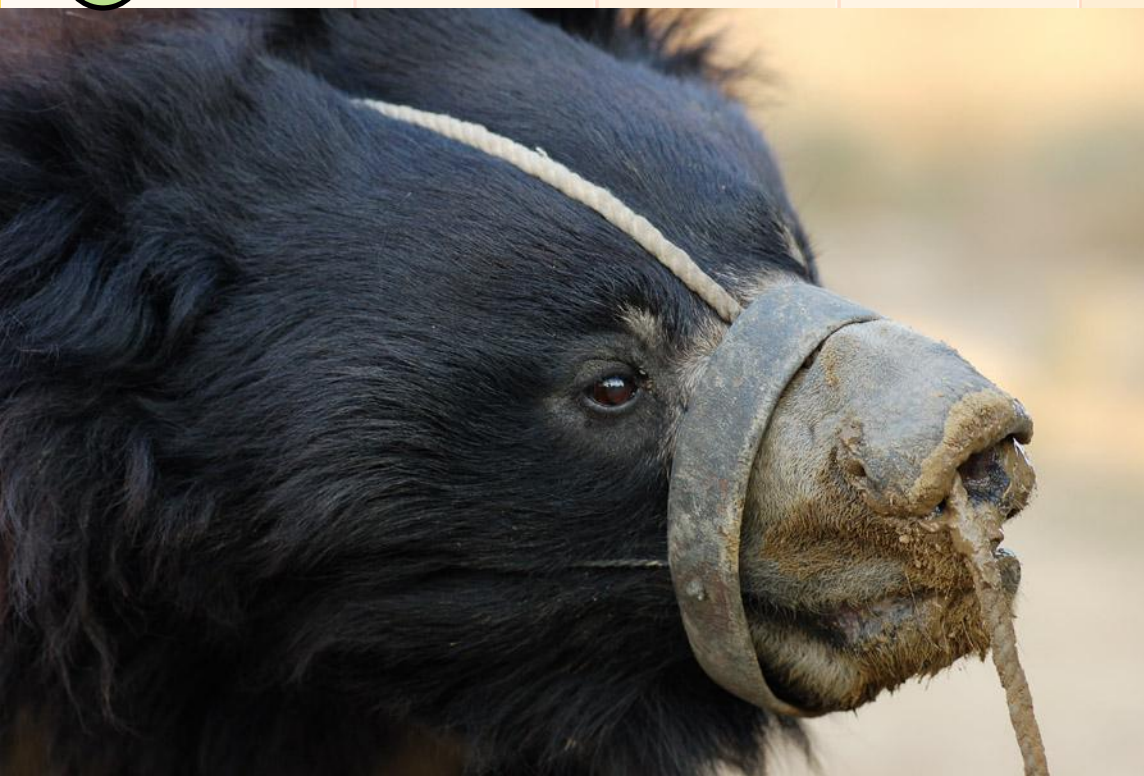
**Zlostavljanje
slonova
“Razbijanje duha
mladog slona”
praksa koja se
primenjuje na
Tajlandu**

- Mnoge životinje se odvajaju iz prirodne sredine kao veoma male kako bi se koristile u turizmu (fotografije sa turistima).
- Ovim životinjama se često vade zubi i kljove, a neke od njih se i drogiraju, kako bi bile bezopasne za čoveka.
- Kada odrastu, ove životinje se ili ubijaju ili odvoze u cirkuse i zoološke vrtove. Ovakva praksa je još uvek legalna u pojedinim državama kao što su Meksiko i Tajland.

Jedna od turističkih atrakcija u Turskoj, Grčkoj i Indiji je ples medveda. Medvedi su u teškim životnim uslovima, odvojeni od prirodnog okruženja.

Kako sprečiti zlostavljanje životinja u turizmu?

Kampanja
BEFORE THEY
BOOK

**Turisti moraju
znati istinu o
zlostavljanju
životinja**

**Turističke
agencije
moraju biti
obaveštene**

HVALA NA PAŽNJI!!

L/O/G/O

www.themegallery.com